

Leonardo da Vinci | Recull

500 anys del geni del Renaixement

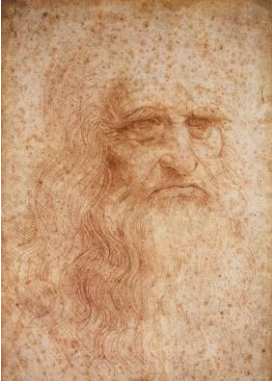

Aquest 2019 es commemora el 500 aniversari de la mort de l'artista italià Leonardo da Vinci, figura universal de l'art consagrat com a paradigma de l'home del Renaixement.

Amb motiu del Dia Internacional de l'Art, Biblioteques de Girona participem de la programació d'activitats organitzades pel Bòlit Centre d'Art Contemporani de Girona amb aquest recull dedicat a Leonardo da Vinci, a partir d'una selecció bibliogràfica sobre els aspectes més rellevants de la seva obra.

El geni

Leonardo da Vinci (1452-1519)

va destacar en el camp de les arts com a pintor, escultor, arquitecte i dibuixant, i també en el camp de la ciència com a enginyer i inventor.

El seus dissenys i estudis de l'anatomia i de les formes, basats en l'observació de la natura i en l'ús de la perspectiva aèria i de la proporció àuria, es troben recollits en dos tractats dedicats a la pintura i al dibuix.

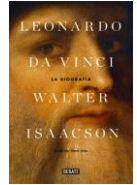
Leonardo. Un hombre universal en los límites extremos de la mente y del arte / F. Debolini, 2003

Leonardo da Vinci. Manuscrits. 1967

Leonardo da Vinci. La biografia / Walter Isaacson, 2018

Diario privado de Leonardo da Vinci / Carlos A. Rodrigues, 1984

Leonardo da Vinci. 1452-1519 / Frank Zöllner, 2010

Leonardo da Vinci. El gran genio del Renacimiento [DVD]

L'home de Vitruvi i el Renaixement

L'ésser humà de proporcions "perfectes" en correspondència amb una visió antropocèntrica de l'home com a centre de l'univers. Aquest és l'home de Vitruvi, dibuix que Leonardo da Vinci va incloure en un dels seus diaris com a estudi de l'anatomia humana a partir del tractat *De Architectura*, escrit per Vitruvi al segle I aC i compost per deu llibres.

El Renaixement, alba de la modernitat / S. de Brocà, 2012

Aforismos / Leonardo da Vinci, 2005

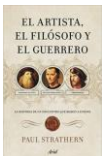
Humanismo y sociedad del Renacimiento / D. García, 2017

El artista, el filósofo y el guerrero / Paul Strathern, 2010

Las vidas de los más excelentes arquitectos, pintores y escultores italianos desde Cimabue a nuestros tiempos

/ G. Vasari, 2005

D'arquitectura / M. Vitruvi, 1989

El somriure enigmàtic i l'*sfumato*

La Gioconda o Mona Lisa és un dels quadres més enigmàtics de la història de l'art. Es creu que Lisa Gherardini, esposa de Francesco del Giocondo, és la model retratada en aquesta obra que tants discursos ha generat entorn de la seva mirada i del seu somriure.

L'*esfumato* (*sfumato*, en italià) és la tècnica pictòrica desenvolupada per Leonardo amb la qual, per mitjà de suavitzar les línies i els contorns, s'aconsegueix un efecte vaporós de la imatge així com la sensació de profunditat als paisatges llunyans del quadre, com podem veure a *La Gioconda* i a *La Verge de les Roques*.

La última cena de Leonardo / J.W. von Goethe, 2012

El final de un mito. La Gioconda del Museo del Prado / J.F. González, 2018

La proporción áurea. La historia de "phi", el número más enigmático del mundo / Mario Livio, 2007

Tratado de pintura / Leonardo da Vinci, 1982

Leonardo da Vinci. Obra pictórica completa / Frank Zöllner, 2017

El código da Vinci / Ron Howard [DVD]

Natura i anatomia

L'interès de Leonardo pel funcionament i per la mecànica dels cossos el van portar a realitzar nombrosos estudis científics basats fonamentalment en l'observació sobre anatomia humana i també animal, així com l'anàlisi de plantes i de roques.

Atlas ilustrado. Leonardo. Anatomía, el vuelo y las máquinas / M. Cianachi, 2008

Leonardo da Vinci. Dibujo y escritura en espejo en los manuscritos. Itinerario bibliográfico ilustrado / J.M. Cid, 2018

Leonardo da Vinci. Las maravillosas obras de la naturaleza y del hombre / Martin Kemp, 2011

El hombre, la naturaleza, la mirada / Leonardo da Vinci, 2014

Las lecciones de dibujo de Leonardo da Vinci / WVA, 2017

Les màquines de Leonardo

Una de les aportacions més notables de l'artista florentí va ser el disseny d'uns mecanismes basats en l'observació de la natura, com el vol de les aus, per projectar i construir màquines voladores. Però també va imaginar i dissenyar altres artefactes com el canó

accionat per la força del vapor, la catapulta i el paracaigudes. Aquests mecanismes es troben en un compendi de documents manuscrits per Leonardo i recollits al *Còdex sobre el vol dels ocells* i al *Còdex Atlàntic*.

La ciencia de Leonardo. La naturaleza profunda de la mente del gran genio del Renacimiento / Fritjof Capra, 2008

Historia del vuelo. Desde la máquina voladora de Leonardo da Vinci hasta la conquista del espacio / Riccardo Niccoli, 2003

Historia de la ciencia. De San Agustín a Galileo / A.C. Crombie, 1996

Leonardo da Vinci. Arte y ciencia del universo / Alessandro Vezzosi, 2011

Narrativa

El codi da Vinci / Dan Brown, 2006

Matar a Leonardo da Vinci / Christian Gálvez, 2014

Leonardo i la màquina de la mort / R. J. Harris, 2005

El robo de la Mona Lisa / Carson Morton, 2013

La vida privada de Mona Lisa / P. La Mure, 1979

La cena secreta / Javier Sierra, 2006

Fábulas / Leonardo da Vinci, 2011

Editat per: Ajuntament de Girona

Dipòsit legal: DL Gi 460-2019

Selecció i textos: Patricia Maseda Calamita

Correcció: CPNL. SLC de Girona

Imatges: Wikimedia Commons

Imatge de portada: Leonardo da Vinci, Estudi de cap femení per l'arcàngel Uriel a *La Verge de les roques* (1483)

BIBLIOTECA ANTÒNIA ADROHER
C. Can Sunyer, 46 | Tel. 972 213 315
dl, dc, dj i dv de 10 a 14 i de 15.30 a 20 h
dt de 15.30 a 20 h
ds d'11 a 14 i de 16 a 19 h

**BIBLIOTECA PÚBLICA DE GIRONA
CARLES RAHOLA**
C. Emili Grahit, 4c | Tel. 972 202 252
de dl a dv de 10 a 20 h
ds de 10 a 14 h

BIBLIOTECA ERNEST LLUCH
C. Saragossa, 27 | Tel. 972 426 368
dl, dc, dj i dv de 10 a 20 h
dt de 15.30 a 20 h
ds d'11 a 14 i de 16 a 19 h

BIBLIOTECA JUST M. CASERO
Pl. de l'Om, 1 | Tel. 972 211 370
dl, dc, dj i dv de 10 a 14 i de 15.30 a 20 h
dt de 15.30 a 20 h
ds d'11 a 14 i de 16 a 19 h

BIBLIOTECA SALVADOR ALLENDE
C. de Baix, 2 | Tel. 972 232 715
dl, dc, dj i dv de 10 a 20 h
dt de 15.30 a 20 h
ds d'11 a 14 i de 16 a 19 h

SALA DE LECTURA GIRONA CENTRE
Pl. de l'Hospital, 6 | Tel. 972 010 240
de dl a dv de 17 a 20 h

**PUNT DE LECTURA DE TORRE
GIRONELLA**
Grup Torre Gironella, 102 | Tel. 872 081 054
dc i dv de 17 a 20 h

BIBLIOTECA ESCOLAR MONTFOLLET
Escola Montfalgars | C. Montfalgars, 4
de dl a dv de 16.30 a 19 h